

(6138)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d' Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga, BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de BARCELONA cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

DESESPERACIÓ D' ESPANYA (per M. MOLINÉ)

— Per salvar los drets d' Europa á América, estich donant els meus fills, la meva sanch y 'ls meus tresors..... y l' Europa m' abandona!!

segueixen nodrintse de carn dels vensuts.
Avants de poch temps, podrida y corcada,
la nació qu'ahir fou potent y gran
caurá sens honor, y al no ré enfonzada
morta y deshonrada
ni Deu ni l'Historia la perdonarán!

JEPH DE JESPU.

IGNORANTS Y PROTESTANTS

ENIM un govern de lo més divertit del mon.
Fins ara semblava que vivia una mica preocupat, no sapiguent com ferho per sortejar las circunstancias que 'l rodejan y poguer anar tirant; pero de repent ha trobat la fórmula, y aquí 'l tenen més aixerit que un péjol sense posarse per res cap pedra al fetje.

La nova táctica dels ministres se reduheix á dos punts: en l'interior, no sapiguer res; en l'exterior, protestar de tot.

—¿Cóm es—pregunta un diputat—que en tal localitat han distingut arbitrariament á un periodista?

—El ministre ignora completament l'assumpto.

—¿Qué hi diu el govern ab lo de la suscripció á favor del general Primo de Rivera?

—El govern ignora que tal suscripció existeixi.

—¿Qué se sab del torpede Terror?

—Ho ignorém.

—Una ignorancia qu'encanta!

Crech que exceptuant el que cada dia trenta han de cobrar, los ministres no saben res més.

Ja 'ls poden preguntar per lo que vulguin: un arronsament d'espallias, y la frase sacramental:

—Ho ignorém.

El govern ignora si en Cervera ha sortit de Santiago de Cuba.

El govern ignora si 'l desembarc de Guantánamo es exacte.

El govern ignora si en Dubosc y en Carranza han sigut detinguts al Canadá.

El govern ho ignora tot.

Tant es lo que ignora que sembla que la seva ignorancia ha donat lloch á varios incidents altament cómichs.

—Senyor ministre—li preguntavan á un:—¿que sab quina hora es?

—Ho ignoro.

Las fillas d'un altre ministre van passar per davant d'un grupo de diputats.

—¿S'n fillas de vosté aquestas senyoretas?—li digué un.—

Y 'l ministre va respondre sense titubejar:

—Ho ignoro.

Si del rengló de la ignorancia passém al de la protesta, la broma puja rápidamente de graus.

Segons el govern ha descubert, la protesta es una especie d'ungüent que tot ho cura.

Passi lo que passi, una untureta de protesta, y ja está.

—¿Qué pensa fer lo govern en vista de la infamia americana de issar la bandera espanyola per enganyarnos?

Protestar davant de las demás naciones.

—¿Ja ho sab el ministeri que en Dewey ajuda als insurrectes de Filipinas?

—¿Si? Donchs... protestarém.

—¿Com es que 'ls yanquis han de disparar ab balas incendiarias?

—Ja hem protestat.—

Y vinga protesta sobre protesta, en paper de fil superior... y ab todas las firmas y sellos necessaris.

Lo que 'l govern dirá:

—No son los Estados-Units protestants? Pues ara també ho serém nosaltres.

Els nort-americanos preparan expedicions, allistan barcos, s'apoderan d'islas, verifican desembarchs...

Los nostres governants no hi volen descendir á aquest terreno. ¿Qué més enérgich y contundent que una bona protesta, escrita si pot ser en lletra gòtica, porque tot acabi en punta?

Quan los ministres se reuneixen no es may per combinar operaciones de guerra ni trassar projectes de pau ni fer alguna cosa que al menos conduheixi á algún lloch.

—A veure—diu que diuen:—¿de qué protestarém avuy?

Y siga que las enfilin contra 'ls Estados-Units, sigui que 's queixin d'alguna potencia poch neutral, la protesta 's fa y 's envia en forma de memorandum,

<y el mundo en tanto sin cesar navega por el piélagos inmenso de la barra.>

Gobernada per protestants é ignorants d'aquest tenor, ¿veritat qu'España, si be es cert que va morint, pot ab rahó alabarse de tenir una mort extraordinariament divertida?

FANTÁSTICH.

DEL ARBRE CAYGUT...

Quan ja casi 's veyia Espanya lliure de dols y fatichs... avuy que sos enemichs admirats de tanta hassanya vensuts. ab lo front á terra ens aclaman humillats, avuy los yanquis malvats ens declaran deslleal guerra. ¡Miserables! á traició, creyent abatuts trobarnos, lo nostre volen robarnos sense cap motiu ni rahó. ¿Qué 's ha fet Espanya? Rés; pro en la cort d'en Mac-Kinley

sembla qua tenen per lley ferse seu lo que no ho es.
Prou eridem ¡LLADRES! pro ¡ca! ens queixem... inútilment... tota Europa 'ns diu que ho sent... pero ¡que no pot plora!... Y en lloch da trobá un arrimo en semblants tribulacions... al contrari, las naciones sembla que 'ns han prés per primo. Totas s'hi creuhen en dret... totas en volen un tros... hasta Portugal, fa l'ós pensant fer l'home... ¡pobret! Per aquest motiu, impacients, esperem qu'arribi l'hora de la gran repartidora... per ferlos á tots contents. Donantlos á tots... es clar, quedarem en paus y entesos; pero per xó... los inglesos son de mal acontentar. Volen Ceuta, Filipinas, las Canarias, las Balears, Puerto Rico... y tres solars de las islas Carolinas... En fi, 's creuhen los hereus y esperan que á no tardar lo Penyó de Gibraltar comensará als Pirineus... Es á dir, mil disbarats. Sos ministres ab veu forta, ens tractan de nació morta... ¡Deu els haja perdonats! Deixemlos desahogá: que grasnin á dret y á tort que si Espanya es país mort... ¡Veyam qui 'l carregará!

JOSEPH ROSELLÓ.

O ministre de Marina ja fa alguns días que 's troba á Cádiz, al objecte de ultimar l'armament de la esquadra de reserva.
¿De quina manera estarán organissats los arsenals espanyols que per funcionar ab alguna activitat, necessitin la intervenció personal del ministre de Marina?

Lo primer acte realizat pel ministre sigué repartir entre 'ls marinos de la Esquadra fotografias de la familia real.

Y 'l bisbe de Cádiz no volguent ser menos que 'l ministre, 'ls ha repartit escapularis.

De moment ja tenen escapularis y fotografias, y de aquesta manera 'ls canons y 'ls projectils fan de mes bon esperar.

El Diari de Barcelona está tocant el violón de una manera la mes llastimosa. 'L dilluns se queixava amargament de qu'en las Corts se demanin responsabilitats contra 'ls ministres y demás autoritats que las han concretas.

«Si es veritat—escriu—lo que 's diu en lo Parlament de que no tenim ni hem tingut governants ni generals capassos de desempenyar ab mitjá acert l'encárrech que 'ls sigué confiat; si es cert, com semblan revelarho 'ls fets, que nostres diputats son incapassos de fer lo sacrifici de sas passions al interés de la Patria qu'está lluytant ab las ansietats del major infortuni; si no tenim generals, ni estadistas, ni governs que mereixin sisquiera 'l respecte de la desgracia, 'l mon civilisat ens ha de negar no sols las sevas simpatias, sino també la seva compassió. Els que 's portan tan insensatament son per nosaltres mes cruels que 'ls yankees: aquests se contentan ab vence'ns: aquells tractan de deshonrarnos.»

Aixís refila la vella calandria del carrer de la Llibreteria.

Una pregunta no mes. Si 'ls que han portat á la Espanya al precipici, 'ls que després de dessangrarla y arruinarla, no han sapigut evitar una guerra desigual que li costará la perda de todas sas colonias; si 'ls que tals disbarats han comés y segueixen cometent y tals probas de impotencia han donat y continuan donant; si 'ls autors de tals desacerts y de tantas desdixas, en lloch de ser monárquichs siguessen republicans ¿cantaria ab el mateix tó la vella calandria del carrer de la Llibreteria?

Pitjors que 'ls yankees no son ni serán may 'ls que en nom de la patria demanan un escarment saludable; p'tjors que 'ls yankees son y serán sempre 'ls que per fugir de responsabilitats s'obstinan en los seus errors

y en las sevas culpas. Aquests y sols aquests son els que no contents ab haver treballat tant per deprimirnos segueixen treballant ab mes dalit que may per deshonrarnos.

Perque 'l país compregui l'alcanes de certas operaciones financieras arbitradas pel govern, ens fixarém en la emissió de mil milions de paper de la Deuda perpétua que s'está realisant en aquests precisos moments. Los mil milions al tipo de 46 á que avuy está aquest

EL GOLAFRE CHAMBERLAIN
MINISTRE INGLÉS DE LAS COLONIAS

—No 's farà la pau d'Espanya fins que nosaltres hi haguém ficat la forquilla.

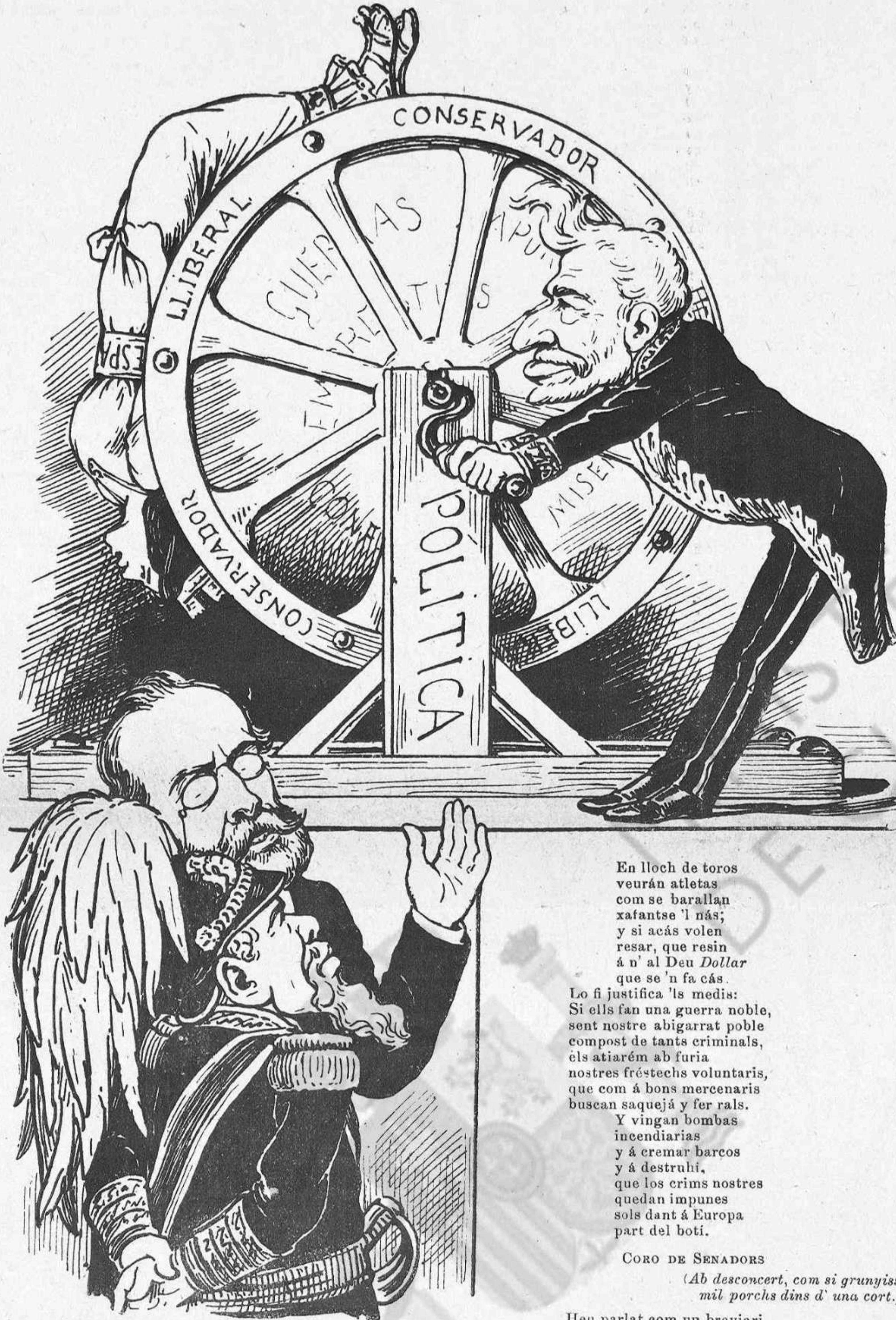

ACTUALITATS (per J. LLUÍS PELLICER.)

La Civilisació á l' any 1898 (de la ERA CRISTIANA.)

INSTITUCIONS ESPANYOLAS

Lo torn dels partits monàrquics.

¡Au, donchs, que á Cuba
marxi tothom!
Tant l' Habana com Matansas
s' entregaran desseguida;
nostra porcada aguerrida
desembarcará si vol
als mateixos ports d' Espanya,
que n' hi ha molts sense defensa,
perque ab lo perill no hi pensa
l' indolent poble espanyol.

Y ab molt salero,
com que som guapos,
las espanyolas
conquistarem;
beurém canyitas
ab las xulapas:
¡veureu la broma
que allá armarem!

Al á sols están pels toros,
per resar salms y el rosari:
farém bé, donchs, de portar' hi
nostra civilisació.
Eixas costums tan salvatjes
esborrarém de sa terra,
y l' mon veurá que la guerra
la fem ab noble intenció.

En lloch de toros
veurán atletas
com se barallan
xafantse l' nás;
y si acás volen
resar, que resin
á n' al Deu Dollar
que se n' fa cás.

Lo fi justifica 'ls medis:
Si ells fan una guerra noble,
sent nostre abigarrat poble
compost de tants criminals,
els atiarém ab furia
nostres fréstechs voluntaris,
que com á bons mercenaris
busecan saquejá y fer rals.

Y vingan bombas
incendiarias
y á cremar barcos
y á destruhí,
que los crims nostres
quedan impunes
sols dant á Europa
part del boti.

CORO DE SENADORS

(Ab desconcert, com si grunyissen
mil porchs dins d' una cort.)

Heu parlat com un brevari,
¡marxém! ¡marxém!
pero l' árnica y desfilas
no 'ns descuydém,
que á voltas un va per llana,
y en son anhel,
tornantse las canyas llansas,
s' hi deixa l' pel.

L' AVI RIERA.

UN CAVITE A CASA

Reunits fá pochés días en lo *Foment del Treball Nacional* un bon número de fabricants de filats y teixits de cotó, varen acordar reduhir á la meytat el treball de las sevas fábricas, en vista de la falta absoluta d' exportació de sos productes als mercats colonials, y á la contracció de la demanda en lo mercat peninsular, per efecte de l' alsa de las primeras materias que ha obligat á pujar proporcionalment lo preu de las manufacturas.

Aquesta noticia publicada en los periódichs locals com una de tantas, es á dir, sense comentaris ni consideracions de cap mena, entranya no obstant una gravetst extraordinaria. Ella demostra, al nostre modo de veure, la influencia perniciososa que l' actual estat de cosas está exercint sobre 'l treball, comprobant lo que haviam dit tantas vegadas. ¡aixó es: que tant com á Cuba y á Filipinas, tenim la guerra á la Península.

L' acort pres en lo *Foment* pels fabricants, obligats per la abundancia de géneros de que tenen abarroats los séus ma-

gatzéms, per la carestia creixent de las primeras materias y per l' escasés de pedidos, significa un desastre tan dolorós com el de Cavite.

La reducció del treball á la meytat implica immediatament una reducció á la meytat també del senmanal del obrer, en aquests días tristos y anguniosos en que 'l jornal enter apenas li bastava pera subvenir á las sevas necessitats més perentorias. ¡Quántas d' aqueixas honradas familias no sucumbirán miserablement, sense defensa, víctimas de l' escasés, tal vegada de la fam!...

La derrota de Cavite signé un desastre estrepitós: la paralisació de la industria es un desastre sórt: aquell apareix envolt ab l' aureola del heroich sacrifici per la patria; l' últim s' está consumant entre la glacial indiferencia del país. Y no obstant, ja veurém al cap-de-vall, quin dels dos haurá produhit més víctimas!

**

Per apreciarho aproximadament será precís que descendim per un instant á la prosa dels números.

La industria cotonera á Catalunya te ocupats á un número de operaris que no baixan de 100.000. Vels' hi aquí un exécut ben numerós. Computém que uns ab altres en temps normals percibeixen un jornal de tres pessetas, y consti que contém alt. Reduhida la feyna á la meytat, obtindrán tan sols una peseta y cinquanta céntims (sense descomtar los días festius d' entre senmana).

Ara bé: ¿cóm es possible que visca un obrer ab sols sis rals diaris? Avants era difícil, avuy no pot ser de cap manera.

Perque avuy precisament tots los articles de consum, comensant pels més necessaris, han experimentat una puja extraordinaria. Lo pá ha pujat 15 céntims de pesseta las tres lliuras; las patatas, 5 las tres lliuras; l' arrós, 6 la lliura; las monjetas, 10 la lliura; lo bacallá, 5 la lliura; lo llart, 20 la lliura; lo carbó vegetal, 40 l' quintá; l' carbó de cok, 70 l' quintá, y aixís tot lo demás. Y ja no parlém de la carn, ni de la gallina, ni dels embutits, ni del peix, ni de las verduras, ni del xocolata, ni del sucre, ni de molts altres articles que alcansan préus verdaderament extraordinaris.

¿Cóm pot viure l' obrer, regint uns preus tan elevats y disposant de un jornal tan reduhit?

Aquí tenen un problema verdaderament espantós.

**

Y encare avuy, treballant un día per altre, l' operari cobra alguna cosa. Pero ¿y demá? ¿Qué succehirá quan la crisis económic converteixi en total la paralisació parcial que ara s' inicia? Perque no hi ha dupte que la prolongació de las causas que han determinat l' última, motivarán la primera dintre de un plasso més ó menos llarch. ¿Qui es capás de preveure llavoras las horribles conseqüencias de un semblant estat de cosas?

Ja cal que 'ls homes de seny comensin á preocuparse desd' are de aquest problema. La instalació de cunyas económic que s' ha iniciat á Barcelona, será si volen un débil calmant; pero no pot ser un remey. Al honrat obrer catalá li repugna l' almoyna. Prefereix sempre guanyarse la vida treballant que mendicar un plat de sopa y un bocí de pá.

Lo que importa, donchs, es iniciar obras públicas: deuen ferho las corporacions populars; l' Ajuntament, la Diputació provincial. Importa també acometre empresas diverses y poden péndrelas pel séu compte las Societats de crédito y aquells particulars que disposan de capitals quantiosos avuy retrats y sense empleo. A Catalunya queda encare molt per fer: hi ha minas per explotar, ferrocarrils y carreteras per construhir, pantanos y canals ab que millorar las condiciones agricolas de numerosas comarcas.

Tot lo que s' realisi en aquest sentit ha de ser poch per assegurar la pau social y remediare aquest Cavite permanent que tenim á casa nostra.

J.

BANDERILLAS

Diu que no sé en quin teatro
se treballa activament
per posarhi un espectacle
de molt bombo y moviment.
L' obra s' titula: «LA GUERRA,
tragedia sensacional
en tres actes, onze quadros
y un terremoto final.

Va aná allá baix á arreglarnos
la pau de Biac-na-bató,
y ara la tal pau resulta
un ho... que Deu n' hi dó.
L' única cosa que queda
d' aquell pasteig extrany,
es... una creu pensionada
ab deu mil pessetas l' any.

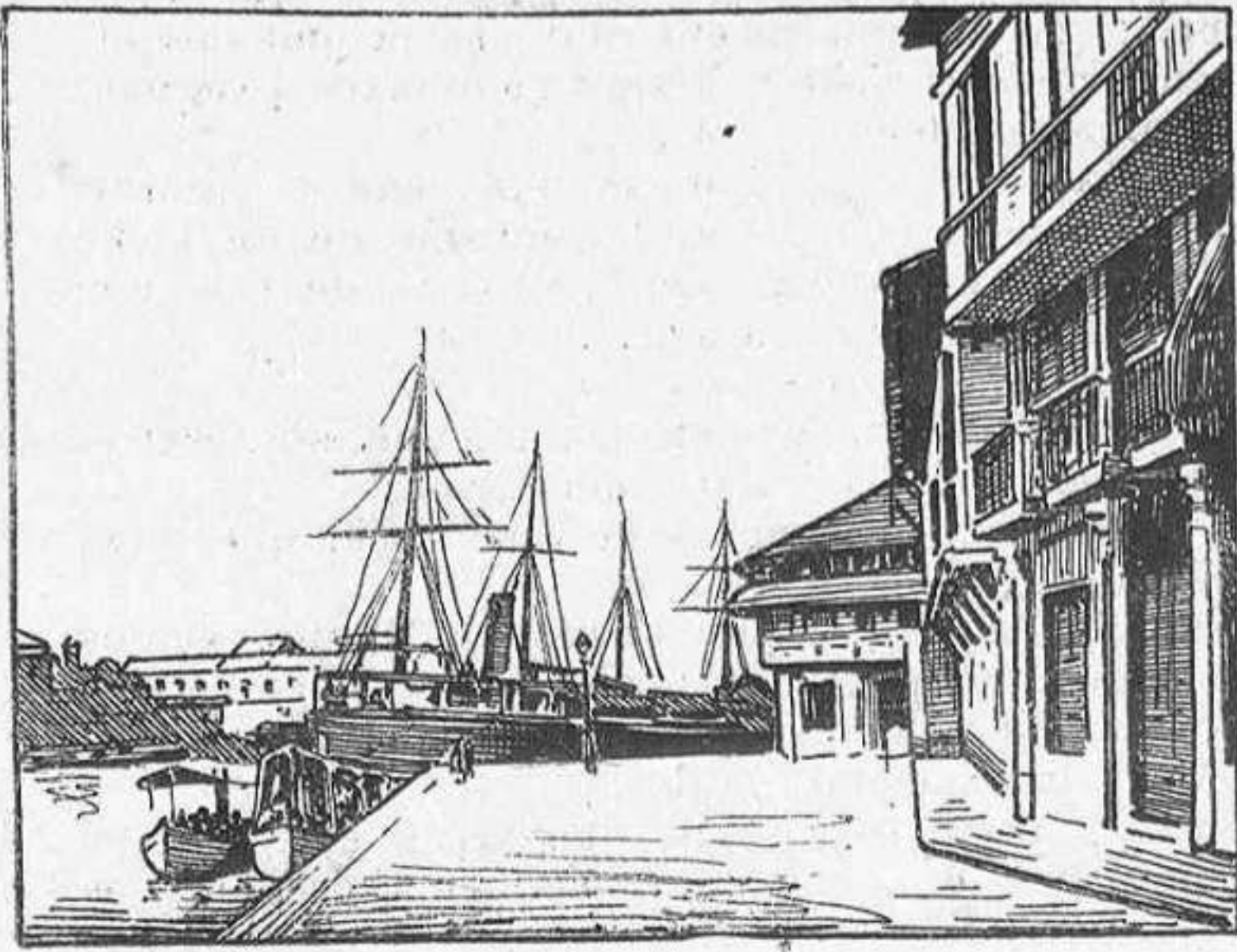
He trobat á n' en Silvela
y li he preguntat així:
—¿Faria 'l favor de dirme
liquidació, qué vol di?—
Y 'l polítich de la daga
molt atent m' ha contestat:
—Quedarse sense camisa
per tota una eternitat.

Quan en León y Castillo
va tornarsen á Paris,
va dir que allí hi feya falta
per treballar pel país.
En efecte; segons sembla
s' hi ha posat ab tanta fé,
y ab tant zel y ab tan empenyo,
que per ara... no ha fet ré.

Si acás veus á las Marianas
en mans dels americans
y tens medi d' enraonarhi
ni que sigui breus instants;

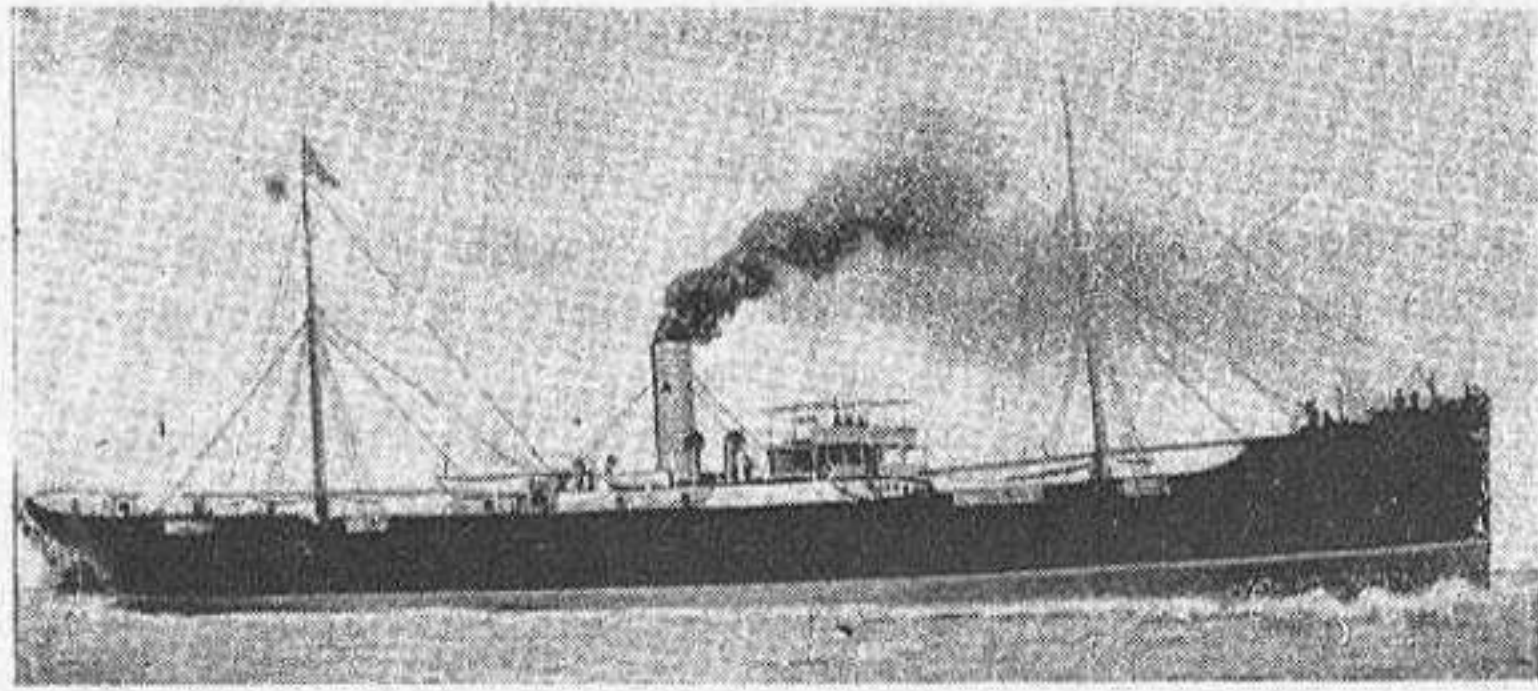

BUTLLETÍ DE LA GUERRA

Manila.—Moll davant del quartel de carrabiners.

CUBA.—Convèntut en Sampson de qu'era molt difícil sino impossible rendir à Santiago de Cuba atacant la plassa exclusivament per mar, ha canviat de tàctica, proposantse combà trela per terra al mateix temps. A tal efecte ha passat la setmana bombardejant las costas, situant alguns barcos davant

Lo vapor MERRYMAC, tirat à pico à la entrada del port de Santiago.

Lo tinent HOBSON que manava 'l MERRYMAC al anarsen à fons.

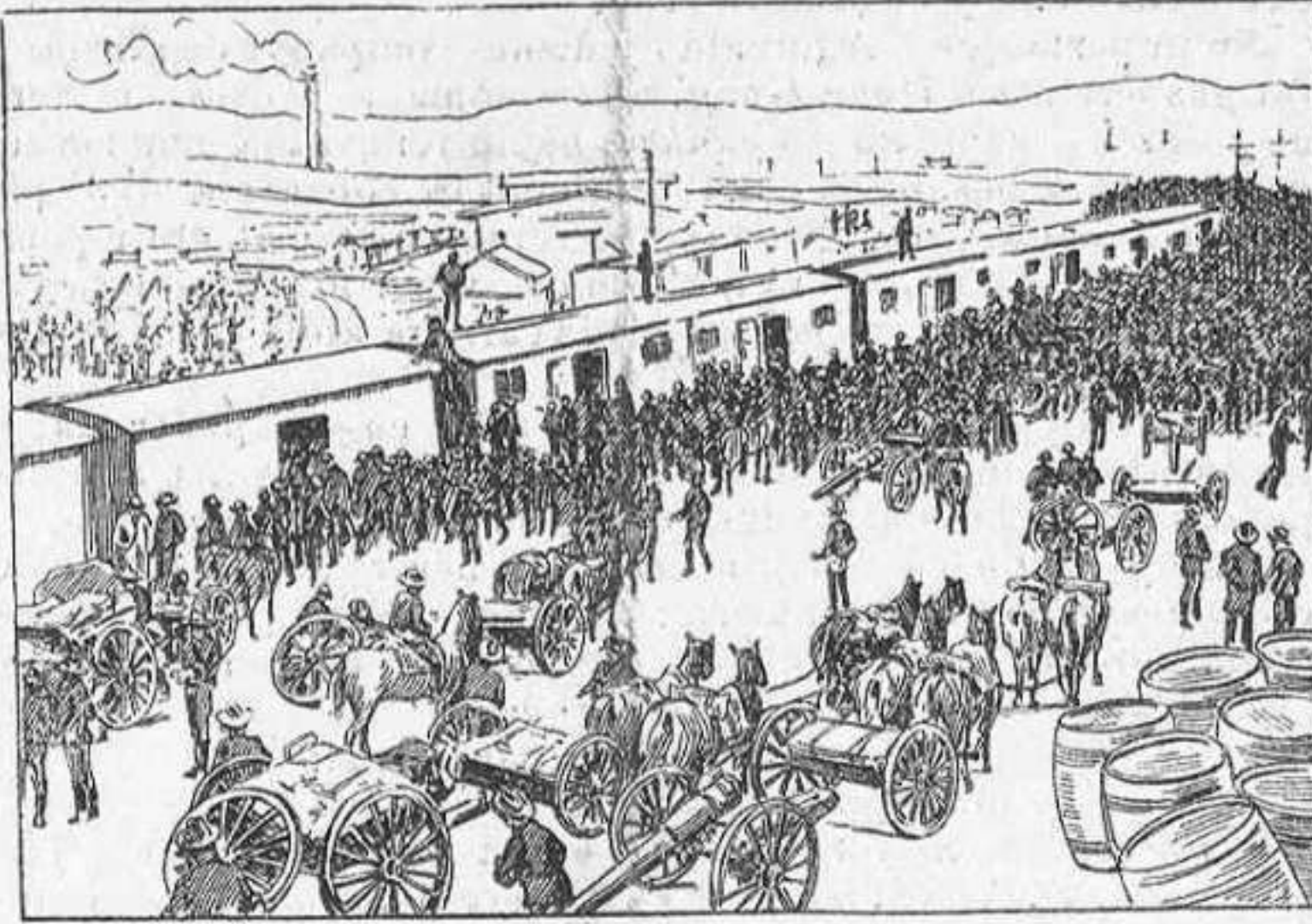

D. EMILI DE ACOSTA, comandant del MARIA TERESA, mort en la defensa de Santiago.

D. SALVADOR DÍAZ ORDÓÑEZ, jefe de Artilleria é inventor dels canóms del seu apellido, ferit en la defensa de Santiago.

de 2.000 soldats malalts à causa de la mala qualitat dels aliments que se 'ls proporcionan. A Tampa hi ha també prop de 200 soldats atacats del vómit.—Lo destructor *Terror* que 's donava per destruhit y qual perdua havia sigut objecte de una detallada ressenya dels periódichs nort-americanos, continua sense novetat à Puerto Rico.—En l'atach de Sant Joan de Puerto-Rico, l'esquadra de 'n Sampson tingué vuitanta morts; y en los atachs de Santiago sufriren averias de alguna consideració 'ls acorassats *Massachussets*, *Brooklyn* y *New-York*. Aquests datos son oficials. També ho es que 'l comodoro Samson y Schley han demanat 650 homes per cubrir baixas en las dotacions dels barcos que manan, las quals comensan à sentir los perniciosos efectos del clima de las Antillas. Tot just ara comensan.

Tampa.—Embarch del tercer regiment de Artilleria yankee.

FILIPINAS.—Malas noticias. Un nou despaig del general Augustí, fetxat lo dia 8, diu lo següent: «Situació segueix gravíssima. Enemich rodeja la capital.—He tingut de replegar forsas concentradas en la defensa de la línea de blokhaus, reforçada à intervals ab trinxeras, ahont pugan batres las tropas.—Segueix interceptada tota comunicació. Res sé del general Monet esperat aquí ab reforços.—A la ciutat murada com última defensa acut la població blanca per temor als desmáns dels insurrectes, preferint lo bombardeig, que ignoro quan l'intentarà l'enemich.»

Per lo que respecta à Filipinas s'ha de tenir en compte l'actitut de Alemania. Lo governalemany, se dona per segur, que

Lo cabecilla EMILIO AGUINALDO.

D. BASILIO AUGUSTÍ, Comandant general de Filipinas.

va dirigirse días enrera al dels Estats Units demanantli explicacions respecte à haver llansat als indigenas armats contra la capital. Lo govern yankee ha donat la callada per resposta. En aquesta situació Alemania está concentrant en la badia de Manila una gran part dels barcos que tenia destacats al extrém Orient. Allí 's troban el *Kronsprince Augusta*, el *Gefion*, el *Cosmorán* y l'*Irene* que reuneixen un total de 1.600 marinos y numerosas forsas de desembarch.—Lo germà del emperador Guíllém que mana la flota alemana del mar de la Xina, ha disposat que li telegrafihin constantment el curs de la guerra à Filipinas.—Los barcos alemanys fondejats à la badia de Manila han rebut ordres especials pel cas en que l'esquadra nort-americana bombardeji la ciutat.

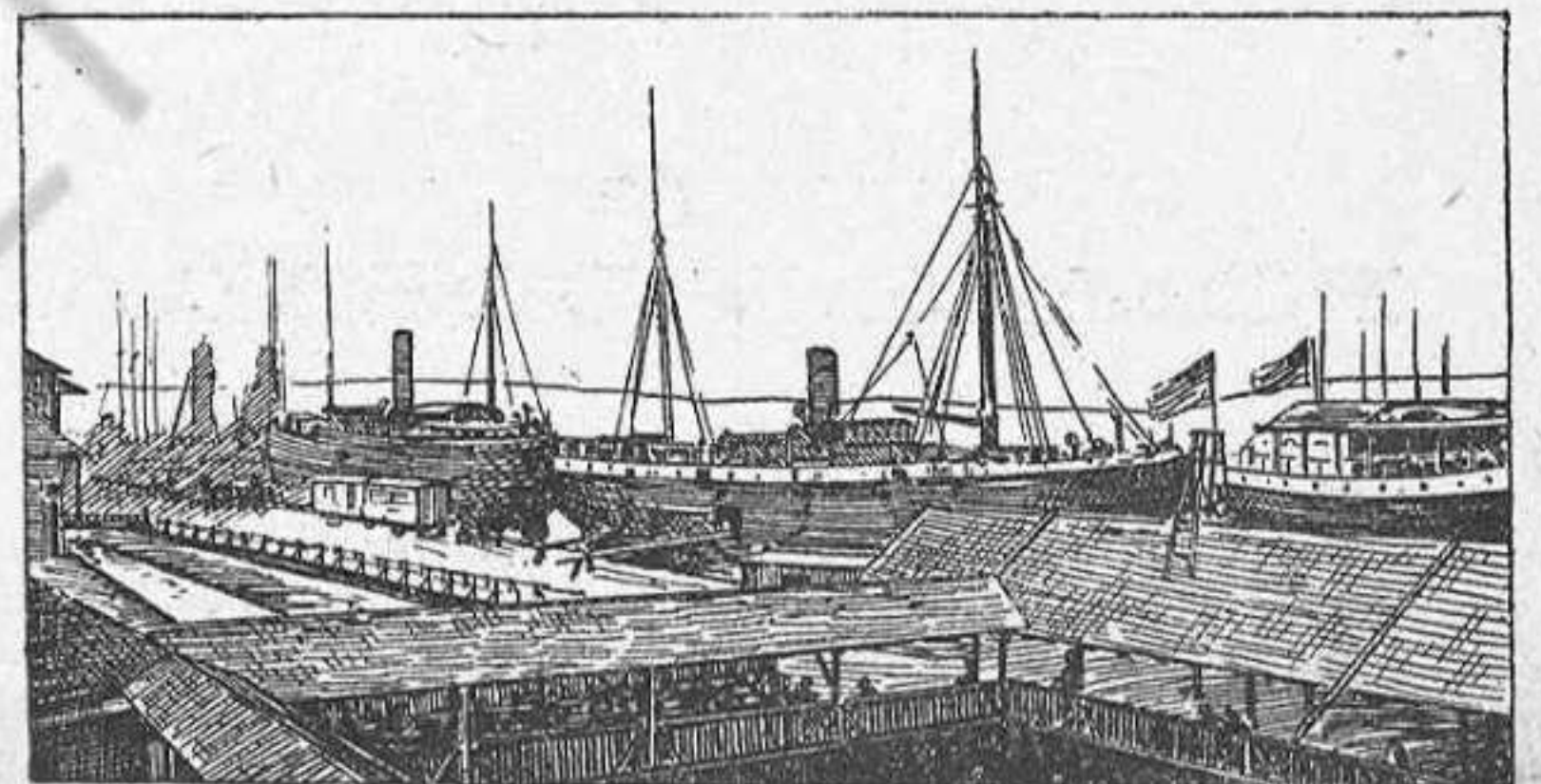

Manila.—Iglesia y barri de Tondo.

Per la seva part el govern inglés se mostra vivament preocupat en vista de l'actitut adoptada per Alemania.

Nosaltres, à parlar ab sinceritat, no n'esperem gran cosa. Lo que passa à Filipinas ens fa l'efecte de una reunió de fiers disposadas à devorar las nostras despallas. Lo millor que pot succehir es que s'ataquim ellas ab ellas, pero may à benefici nostre.

Un cruser yankee, l'*Charleston*, ha visitat una de las islas Marianas y aixó sols ha bastat perque las donguessin ja per sevas. A l'isla de Guaján qu' es la major de aquell grup hi teniam un petit destacament, armat encare ab carrabinas

Moll de Tampa.

sistema Minié, y sens altra artilleria que uns quants canons de bronzo poch menos que inservibles.—Així se cuyda 'l govern de la defensa de nostres territoris.

ESpanya.—Mentres s'està habilitant l'esquadra de reserva que may acaba d'estar à punt, diuen dels Estats Units que à Baton-Rouge se 'n está preparant una ab lo propòsit d'enviar-la à Espanya à bombardejar alguns ports de la Península. Se suposa qu'estará composta dels següents barcos: *New-York*, *Minneapolis*, *Cincinnati*, *Bufalo*, *Iole* y *Ibaward*.—Veurém si 's confirma aquesta noticia. En cas afirmatiu, no hi ha dupte que donaria à la guerra un nou aspecte, proporcionant un empleo digno à l'esquadra de 'n Cámara.

UNA FOTOGRAFÍA CÉLEBRE—LOS CONVIGUTS DE BIAC-NA-BATÓ

N.º 1: AGUINALDO.—2: LLANERA.—3: A. BUCSON.—4: V. SUEVA.—5: M. PATERNO.—6: M. TIÑO.—7: TOMÁS MASCALLO.—8: VALENTÍ DÍAZ.—9: COVINTING.—10: VIOLA.—11: VINIEGRA.—12: NATIVIDAD.—13: MONTENEGRO.—14: BELARMINO.—15: ANASTASIO.—16: C. ARAGÓN.—17: LA ROSA.—18: ARTACHO.—19: P. A. PATERNO.—20: GREGORIO.—21: DEL PILAR.—Dels tres europeus que figuran en lo grupo, l' del mitj de la fila de abaix es lo nebot del general PRIMO DE RIVERA; l' altre de la mateixa fila, lo Sr. ESPINOSA, ajudant del general PRIMO DE RIVERA, y l' de la fila segona 'l Sr. MONTENEGRO, Comissari de Guerra.